

Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

Türk Sivil Havacılığı

Türk Sivil Havacılık Sektörü

Toplam ciro: 21,4 milyar dolar
(Havayolu İşletmeleri, Havaalanı İşleticileri, Bakım, Eğitim, Yer Hizmetleri kuruluşları ciroları toplamı)

Personel Sayısı: 167 bin

Türk Tesciline Kayıtlı Hava Aracı Sayısı: 1134 adet

(Hava Taksi, Genel Havacılık, Balon İşletmeleri filoları dahil)

Havayolu işletmeleri filolarındaki büyük gövdeli uçak sayısı: 385 adet

İş jeti sayısı: 106 adet

Balon taşımacılığı işletmeleri filolardaki balon sayısı: 195 adet

Havayolu İşletmelerinin Yolcu Sayısı: 140 milyon

Havayolu İşletmelerinin Uçuş Ağı

İç Hat: 52 nokta

Dış hat: 236 nokta (104 ülkede)

Yolcu Trafığı

Toplam Yolcu Trafığı: 150.186.231 yolcu (direkt transit hariç, 2013/2012: +%14,6)

İç Hat Yolcu Trafığı: 76,1 milyon yolcu

Dış hat yolcu trafığı: 73,4 milyon yolcu

Uçak Trafığı

Toplam Uçak Trafığı :1,5 milyon uçak (Üst geçişlerle beraber hizmet verilen)

Ticari uçuşlara açık 52 havalimanında;

İç Hat Uçak Trafığı: 681 bin uçak iniş - kalkışı

Dış Hat Uçak Trafığı: 541 bin uçak iniş - kalkışı

Yük Trafığı

Toplam Yük Trafığı: 2,6 milyon ton

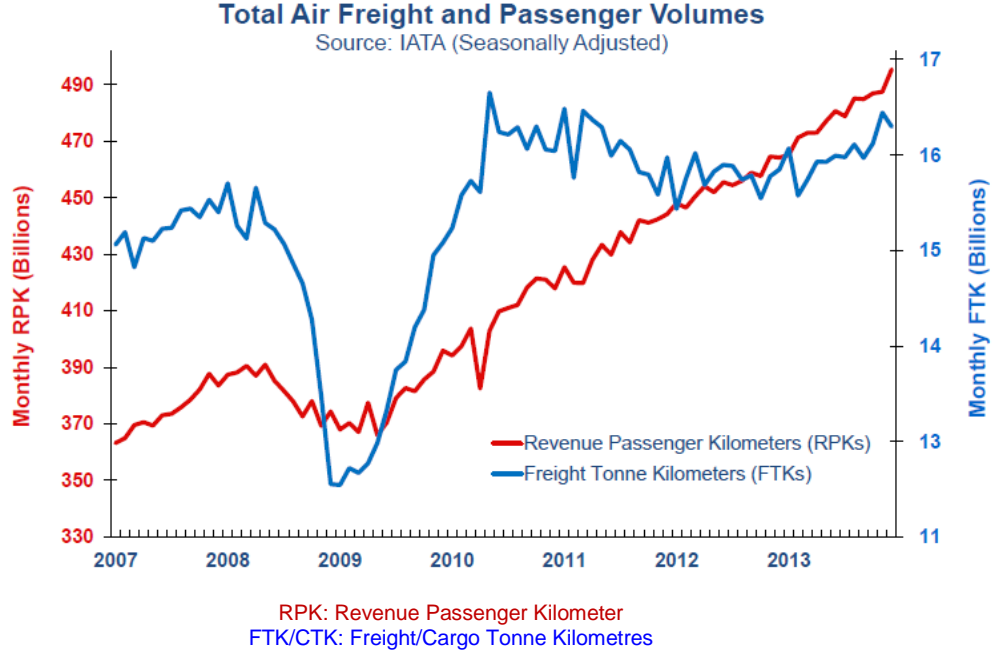
İç Hat Yük Trafığı: 738 bin ton

Dış Hat Yük Trafığı: 1,84 milyon ton

Engelsiz Havaalanı Sayısı: 22 adet

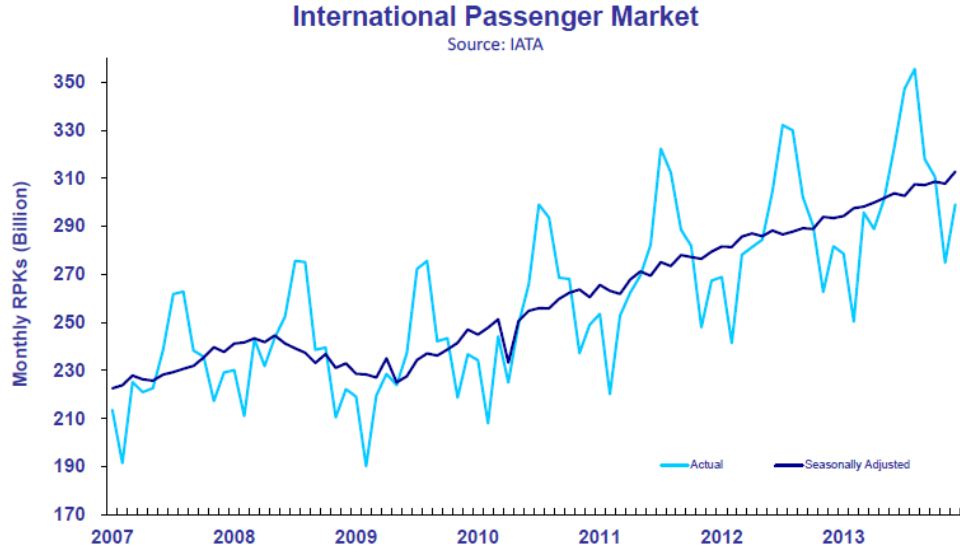
Yeşil Kuruluş Sayısı 30 adet

Dünya Sivil Havacılığı

Hava Yolcu Taşımacılığı

Air travel expanded at the 30 year average growth rate in 2013, 5.2%, despite high fuel costs and slow global growth...

Economic growth in emerging market regions was the driver, where less mature air travel markets expanded strongly...

International results show slow growth for airlines in mature markets of Europe and North America (3.8% and 3.0%)... Economic growth in both

Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

regions picked-up in 2013, supporting recovery in air travel, but weaker than emerging regions...

Middle Eastern carriers gained most (12.1%), reflecting strength of regional economies and growth in business travel...

Latin American airlines were up of 8.1%, supported by rapid expansion in some local economies and solid trade growth...

Domestic air travel in China and Russia increased strongly (11.7% and 9.6%), buoyed by solid domestic demand...

But air travel in other BRIC states -Brazil and India- grew only 0.8% and 4.0%, reflecting economic weakness...

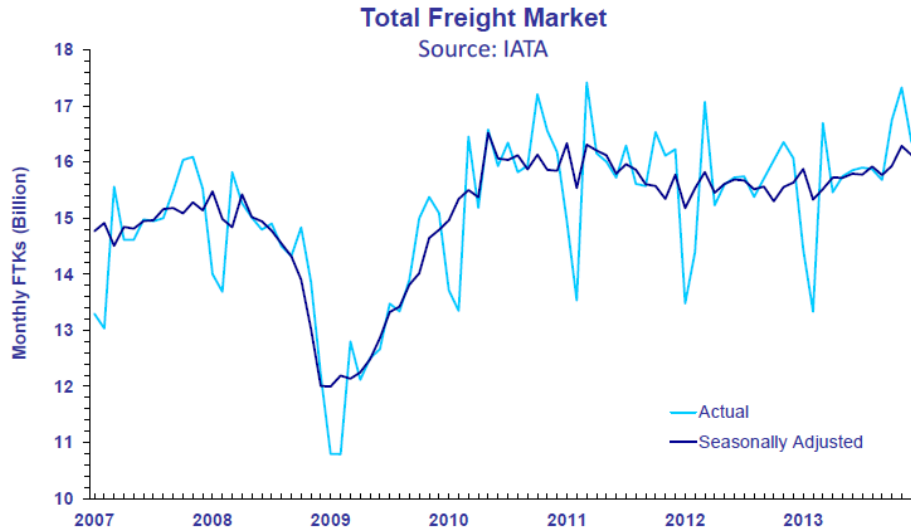
Load factors were high at close to 80% in 2013, helped by a solid rebound in Q4 after mid-year weakness...

The outlook for air travel is largely positive - business confidence is rising and global growth is picking-up...

Moreover, accelerating world trade growth should boost business travel, which helps support airline profitability...

Hava Yük Taşımacılığı

Air freight markets showed slow and steady improvement throughout 2013, rising 1.4% compared to 2012...

Growth in 2013 was supported by improving business confidence and recent acceleration in world trade...

Middle East and Europe carried most of the global rise, while volumes for Asia Pacific airlines declined...

Middle Eastern airlines' FTKs expanded 12.8%, reflecting strength of local economies and solid exports growth...

Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

European carriers' air freight picked-up in Q2 as the region emerged from recession, driving 1.8% growth in 2013...

Airlines in Latin America and Africa also recorded FTK growth, 2.4% and 1.0% respectively... But these rates are down on 2012, reflecting recent weakness in some regional economies...

Asia Pacific FTKs contracted 1.0% in 2013, but a recent pick-up in regional trade could provide some support...

Load factors turned up toward the end of the 2013, helped by stronger demand, but remain weak at 45%...

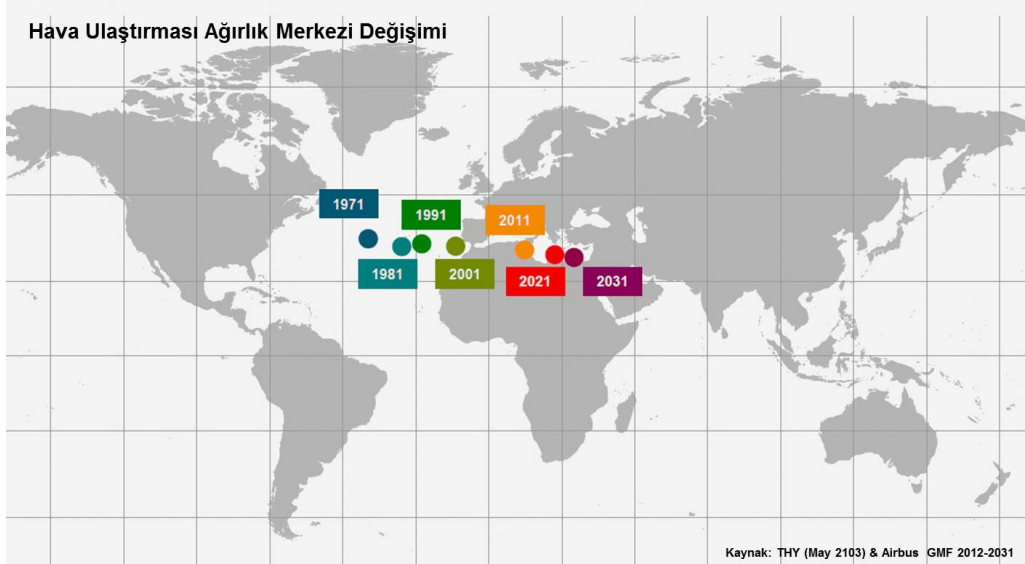
The near-to-medium term outlook for air freight is improving, consistent with the cyclical pick-up in global growth...

But acceleration in world trade has been in line with economic growth, not at twice the pace as it had been in the past...

If the past relationship is not restored, further growth in world trade and air freight could be limited...

Kişisel Değerlendirmelerim

Gelecek 20 yılda küresel hava ulaştırmasının ağırlık merkezinin Türkiye'nin güneyine kayacağı öngörülüyordu; 2013 yılı gelişmeleri de hem küresel ve hem de ulusal ölçekte bu eğilimi destekler nitelikte...

Küresel hava ulaştırmasının ağırlık merkezinin doğal kayışı yanında son birkaç yıldır büyük uçak üreticilerinin gelecek 20 yıl öngörülerinde küresel ölçekte;

- Bugün mevcut yolcu uçağı sayısının 2 katına çıkarak 40 bin uçak seviyesine çıkacağı,
- Bugüne ilave olarak,
 - 450 bin civarında pilot,

Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

o 600000 civarında teknisyen,
ihtiyacı olduğunu,
belirtmeleri dikkate alınarak,

Örneğin, hava aracı BOY pazarında

- 2013 yılında 50 milyar dolar seviyesinde bulunan hava aracı BOY pazarının yılda %3,1 büyüyerek gelecek 10 yılda 75 milyar dolar seviyesine çıkacağı,
- Askeri hava araçları BOY pazarı büyüklüğünün sivil hava araçlarının iki katı seviyesinde olduğu,
- Sadece sivil havacılık alanında irili - ufaklı 35 adet "Bakım Organizasyonu"muzun ilgili askeri teknoloji merkezlerindeki imkan ve kabiliyetlerle gerçekleştireceği iş birlikleri,

Örneğin, mesleki (örgün/yaygın) öğretim alanlarındaki,

- 2013 yılında, 12 program altında (2013/2012: +%38 yıllık artış ile) toplam 4.952 öğrenci kontenjanı açan toplam 33 yükseköğretim kurumumuzun bölge ülkelerine hizmet verebilecek şekilde,
 - o *Örneğin pilotaj alanında*
 - 16 adet "Uçuş Eğitim Organizasyonu"
 - 14 adet "Tıp Eğitim Organizasyonu"

olmak üzere bakım, kabin ve yer hizmetleri ile ilgili yaygın öğretim kurumlarımızla yaşıacakları işbirlikleri, hatta bu işbirliklerine bugün Türk Silahlı Kuvvetleri içinde bulunan havacılık öğretim kurumlarının da entegre/dahil olması,

gibi projeler ile sivil ve askeri teknolojik kabiliyetler ve endüstrilerin bütünleşik bir yönetim anlayışı ile yapılanması, Kuzey & Kuzey-Batı komşularımızdaki gelişmelere entegre bir işbirlikleri gerçekleştirilebilir ise bu ağırlık merkezinin Türkiye daha da yavaşarak (kuzeye çıkarak) doğuya kayması da olanaklı olabilir; ki bu durum çok daha farklı mucizeleri de beraberinde getirebilir...

Diğer taraftan, havacılık gelişiminde önemli etkiye sahip gelişmekte olan pazarlardan (emerging market) biri de olan Türkiye'de bireyin uçuş ihtiyacı (yolcu/nüfus oranı) 2013 yılında 2,03 seviyesine çıktı; havayolu ve hava alanlarına yönelik ulusal projelerimizin desteklenerek hayat kazanması ile bu gelişmiş ülkelerin (~3+) seviyesine çıkılabilir...

Bu aşamada,

- Genelde ifade edilen havacılık sektöründeki her 1 TL'nin ekonomide (turizmde, iş dünyasında, istihdamda...) 3,25+ TL katma değer,
- TAV Havalimanları Holding İcra Kurulu Başkanı Dr. ŞENER'in havalimanlarındaki 1 milyon ekstra yolcu,
 - o Havalimanında 1000 kişi,
 - o Şehirde 1000 kişi,
 - o Faydalananlarda 1000 kişi,toplamda 3000 kişilik ekstra istihdam,

Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

yaratabilme etkisi de dikkate alınır ise gelişmelerin güzelliği ve geleceğin verdiği heyecan daha da artacaktır. Sadece bireyin uçuş ihtiyacının 3 seviyesine çıkması ile bugünün istatistiklerine göre oluşacak 75 milyon ilave yolcu 225 bin ilave istihdam oluşturacağı anlamına gelir.

Demem o ki, nerede ise her şey hazır! İşimize bakalım.

Eko sistemin mevzuat, destek/teşvik, altyapı gerekliliklerinin ve anlayışın da bu potansiyelden en üst seviyede yararlanabilecek şekilde gelişmesini umut ederek...

Kaynakça _____ :

1. SHGM Açıklaması, [AA Değerlendirmesi](#), 14 Ocak 2014.
2. DHMİ GM Açıklaması, [DHMİ Zirvesi](#), 24 Ocak 2014.
3. IATA Duyurusu, [Air Freight Market Analysis 2013](#), 5 Şubat 2014.
4. IATA Duyurusu, [Air Passenger Market Analysis 2013](#), 6 Şubat 2014.
5. EREL, Can & Doç. Dr. SALDIRANER, Yıldırım; "Türkiye'de Sivil Havacılık Eğitimleri"; MSI Dergisi, Ağustos 2013.

Ardıl Yazışmalar

----- Forwarded message -----

From: SSO

Date: 2014-02-07

Subject: Re: Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

To: TSS

sevgili can bey

çok güzel bir çalışma yapmışsınız.bu çalışmanızın sonunda bana göre

teknisyen ihtiyacını giderebilecek

öğretmeneve okul ihtiyacı

askeri ve sivil lojistiğin koordinasyonu ihtiyacı

rekabette kalite yükseltilmesi

ihtiyacı ortaya çıkıyor

Bilmiyorum bu raporunuzu bu gibi konularla da genişletebilir misiniz.

elinize sağlık ve de sevgiler.

SSO

Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

----- Forwarded message -----

From: Can EREL

Sent: Saturday, February 8, 2014 12:10 AM

To: SSO

Cc: TSS

Subject: FW: Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

SS Bey;

Paylaştığınız değerlendirmeye teşekkür ederim. Belirlenemizde de çok haklısınız...

Bu iletişim platformundaki pekçok büyüğüm ve uzman gibi yazacak ve paylaşacak detay var ki; zaman ve ilgiyi düşünerek bir optimizasyon gerekebiliyor içerikte...

Belirttiğiniz ihtiyacın karşılanması yönünde hem düşünsel ve hem de,

- Türkiye'nin sivil havacılık ara elemanı yetiştiren
 - İlk yükseköğretim programı olan Anadolu Üniversitesi (AÜ) Sivil Havacılık Meslek Yüksekokulu,
 - İlk orta öğretim program olan Motor Anadolu Meslek Lisesi,
- Havacılık alanında "okul-sanayi-devlet işbirliği"nde örnek olan Kapadokya Meslek Yüksekokulu havacılık programlarının ve İstanbul Sabiha Gökçen Yerleşkesi,

oluşumuna ve eğitim programlarının/yardımcılarının hazırlanmasına doğrudan katkı sağlayan bir uçak mühendisi olarak hayati geçmiş eylemsel çalışmalarım var...

Ve öyle deneyim ve anılarım var ki...

- Mütevelli üyesi olduğum yükseköğretim kurumunda öğrencimize en iyi ve nitelikli deneyim transferini gerçekleştirmek üzere sivil havacılıkta doğrudan 30+ yıl üzerinde deneyime sahip Part-147 (Tip dahil) öğretmenini görevlendirme niyetimizin "ALES (!!!)sonucu" olmadığı için yüksek öğretim otoritemize teklif dahi edemediğimiz...
- Havacılığın en gelişmiş teknolojileri ve hava araçlarında 20 yıl üzerinde çalışarak bilgi ve deneyime sahip olan mühendisin ve teknisyenlerin sivil havacılığa geçtikleri gün SIFIR deneyimli kabul edilmesi...
- Havacılık endüstrisine çalışma ve deneyimi ile kaynak oluşturan değerlerimizin 50 yaş sonrası doktora yapma girişimlerinin de ALES ve KPDS gibi sonuçlarla engellenmesi, doktoraları olmayan elit uzmanların bile yüksek öğretim programlarında öğretim üyesi olarak görev alamaması...
- Ortaokuldan beri BAYG bursları ile öğretimi yapma ayrıcalığına sahip olduğumuz kurumun adından başlayarak ulusal ölçekte "Teknik Araştırma" ve bu araştırmanın desteklenmesi eyleminin unutulmasını sağlayan gelişmeler...

Sivil Havacılıkta 2013 Yılı ve Gelecek Düşüncelerim

Neler neler... Bazı beklentiler ülke ihtiyaçlarının karşılanması yönünde gelişimi etkileyebiliyor; özellikle de ego ve bencillik... Ve bunların şekillendirdiği karmaşa (komplikasyon) ve gelecekteki sorunlara kaynaklık yapan anlık çözümler...

Ama bunlara takılma lüksümüz yok; olmaz da... Geçmiş yanlışlara takılmak yerine geleceğe yönelik hayal etmek, düşünmek ve düşünceyi eyleme geçirmemiz gerek..

Yoksa Tanrı'nın ülkemize bahşederek şans eseri sahip olduğumuz fırsatlar yararlanamadan kaçacak...

Bu nedenle geçmişte sınırlı bir çerçevede paylaşımlarımı özellikle Hava Kuvvetlerinde 2005 yılında emekli olduktan sonra oluşturduğum web sitemin ve nerede ise aklımın erdiği tüm yeni medya araçları yardımı ile açık kaynakta - seçerek- yayınlıyorum / duyuruyorum.

Belirttiğiniz konular da dahil, hatta zamanın ihtiyaçları ve gereklilikleri nedeni ile TSK bünyesinde gelişmiş endüstriyel yapıların önce özerkleşmesi ve sonra da özelleşmesi yönünde 1990'lı yılların başından itibaren en üst karar vericilere sunduğumuz, seminerlerde paylaştığımız değerlendirmelerden bazıları (örneğin çalışmanın yapılması 1993 yılına dayanan ve bu konuda akademik tarafı da olan en kapsamlı çalışma "**Hava Lojistik Sisteminin Gelişimi ve Değişim İhtiyacı**" gibi) konular da -TSK bünyesindeki endüstriyel tesislerin özelleştirilmesi çalışmasında faydalanılabilmesi için- söz konusu kişisel web sitemin [Can'Ca - Güncel & Mesleki Çalışmalar](#) sayfasında yer alan "**Durumsal Değerlendirme ve Yorumlar...**" başlığı altında yıllardır yayınlanmaktadır.

Sevgi ve Saygılarımla,

Can EREL

[+90 533 506 2385](tel:+905335062385)

can.erel@canerel.com.tr